

**Toelichting modelovereenkomst Dakdekkers. Beoordeling Belastingdienst
90520171494310 d.d. 8 februari 2017**

**1. Uitgangspunten bij de overeenkomst van onderaanneming met opdrachtnemers
(behorend bij punt 1.1 t/m 1.7 modelovereenkomst Dakdekkers):**

Werken als opdrachtnemer, dus geen arbeidsovereenkomst

Als een opdrachtnemer en opdrachtgever werken volgens deze modelovereenkomst, is belangrijk dat men zich houdt aan de regels/bepalingen die in deze overeenkomst zijn opgenomen. Alleen dan mag de opdrachtgever er vanuit gaan dat de opdrachtnemer niet bij hem in loondienst is. De opdrachtnemer en opdrachtgever kiezen met deze overeenkomst dus bewust om met elkaar te werken als ondernemers.

Ook geen fictief dienstverband

Ook als er geen sprake is van een dienstbetrekking kan er in sommige situaties nog wel sprake zijn van een fictieve dienstbetrekking voor aanneming van werk. Een fictieve dienstbetrekking is een arbeidsrelatie die door de wetgever gelijk wordt behandeld als een dienstbetrekking waarbij een werknemer in loondienst is. Bij aanneming van werk moet de opdrachtgever voor de loonheffingen beoordelen of hij een overeenkomst sluit met een (onder) aannemer die het werk doet als zelfstandige. Opdrachtnemers die de werkzaamheden niet zelfstandig of als nevenwerkzaamheden verrichten, worden namelijk door de wet fictief aangemerkt als "werknemer" van de opdrachtgever die wel bedrijfsmatig handelt. Belangrijk hierbij is o.a. dat de opdrachtnemer meerdere opdrachtgevers heeft, investeringen doet, zich presenteert als ondernemer.

Als bijvoorbeeld de opdrachtnemer gedurende langere tijd (nagenoeg) geen andere opdrachtgevers heeft dan de ene opdrachtgever waarmee hij deze modelovereenkomst heeft afgesloten, zou de afhankelijkheid van die ene opdrachtgever zodanig groot kunnen worden, dat de fictieve dienstbetrekking "aanneming van werk" (kleine aannemers) van toepassing kan zijn.

**2. Werkwijze van de opdrachtnemer (behorend bij punt 2.1 t/m 2.5
modelovereenkomst Dakdekkers):**

Werken onder regie

De opdrachtnemer en opdrachtgever werken met een overeenkomst van aanneming van werk. Dit betekent dat er sprake is van de totstandkoming van een werk van stoffelijke aard, wat door de opdrachtnemer wordt opgeleverd. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de uitvoering en de oplevering van de werkzaamheden. Bijvoorbeeld het aannemen, uitvoeren en opleveren van het dakdekkerswerk van een woning of een specifieke laag van het dak, indien meerdere lagen moeten worden aangebracht. De dakdekker assisteert hierbij niet de opdrachtgever of zijn medewerkers maar is zelf verantwoordelijk voor een specifiek deel van het werk of laag. De opdrachtnemer zal geheel zelfstandig een volledig afgebakend en aanwijsbaar deel van het werk realiseren én opleveren en draagt ook volledige verantwoordelijkheid voor het door hem uitgevoerde werk.

De werkzaamheden kunnen met een vaste prijs worden aangenomen maar ook op regiebasis. Dit houdt in dat er dan vooraf geen vaste prijs wordt overeengekomen maar een vergoeding voor de werkelijke uitvoeringskosten van het werk moet worden betaald door de opdrachtgever/aannemer. De uitvoeringskosten zijn dan de gewerkte uren en materiaal,

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | VEBIDAK, FNV en CNV VAKMENSEN Dakdekkers – Aanneming van werk

Beoordeling Belastingdienst nr. 90520171494310 | 8 februari 2017

verhoogd met (doorgaans in percentages van die kosten uitgedrukte) toeslagen voor winst en algemene kosten.

Als een opdrachtgever met meerdere opdrachtnemers op een locatie werkt aan hetzelfde werk is belangrijk wie van de opdrachtnemers voor welk deel van het werk verantwoordelijk is. Dat kan door het vastleggen in de overeenkomst (zie bijlage 1) welke afgebakende werkzaamheden de opdrachtnemer zelfstandig heeft aangenomen. Daarbij mag de opdrachtgever geen instructies over de uitvoering van het werk zelf geven, maar wel over het te behalen resultaat geven zonder dat er een gezagsverhouding ontstaat. Ook over de veiligheid kunnen instructies worden gegeven door de opdrachtgever in verband met de geldende wettelijke veiligheidsregels en de voorschriften van de Arbocatalogus die gelden voor alle werkenden op het object.

Niet constant werken voor dezelfde opdrachtgever

Let er op dat er geen financiële afhankelijkheid ontstaat tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever doordat partijen langdurig met elkaar blijven werken. Werken als opdrachtnemer betekent ondernemersrisico lopen en dat betekent dat de opdrachtnemer dus regelmatig voor andere opdrachtgevers moet werken. Er mag geen keten zijn van aansluitende opdrachten bij dezelfde opdrachtgever. Als er door de opdrachtgever toch wordt gekozen om structureel te blijven werken met dezelfde opdrachtnemer, kan er wel een (fictieve) arbeidsovereenkomst ontstaan.

Incidenteel bijspringen

Als opdrachtnemer een keer wordt gevraagd om bij te springen op uren basis, bijvoorbeeld als een werknemer bij de opdrachtgever is uitgevallen wegens ziekte of als er sprake is van een tijdelijk capaciteitstekort, ("extra handjes op de werkvloer"), en daarbij één op één de werkzaamheden van de werknemer overneemt en op dezelfde wijze wordt aangestuurd door de opdrachtgever is er snel sprake van een dienstbetrekking. Het verschil met werken als werknemer is dan niet duidelijk. De opdrachtnemer zal alleen dan niet in dienstbetrekking werken als er geen sprake is van gezag en er voldoende kenmerken van ondernemerschap aanwezig zijn. Ook in geval door de opdrachtgever een beroep wordt gedaan op de opdrachtnemer in geval van specifieke weersomstandigheden of calamiteiten (schade aan daken bij storm), geldt dat met een afgebakende opdrachtbeschrijving moet worden gewerkt waarbij de opdrachtnemer zelf verantwoordelijk moet zijn voor de uitvoering en oplevering van het resultaat van de omschreven werkzaamheden.

Opdrachtnemer zorgt voor eigen vervoer, veiligheidsmiddelen, gereedschap en materialen

De opdrachtnemer neemt in principe zijn eigen materialen mee, heeft eigen vervoer naar het werk en beschikt over eigen gereedschappen. Opdrachtnemer beschikt altijd over een basisuitrusting: o.a. arbokleding, gasbrander, brandblusser, werkhandschoenen, veiligheidsschoenen, vallijn, veiligheidsbril, stofbeschermer en gelaatsmasker. Het is belangrijk dat de opdrachtnemer laat zien dat hij een eigen bedrijf heeft door o.a. het dragen van eigen werkkleding en reclame uitingen op zijn bedrijfsauto. Ingeval de hoofdaannemer en of de hoofdopdrachtgever voorschrijft dan in verband met de herkenbaarheid of veiligheid met werkkleding moet werken van de (hoofd) opdrachtgever dient de opdrachtnemer bij voorkeur zijn eigen uitingen (logo/bedrijfsnaam) aan deze werkkleding toe te voegen. Voor de PBM's (persoonlijke beschermingsmiddelen zoals helm, veiligheidsbril en schoenen) is de opdrachtnemer verantwoordelijk. Ook voor specifieke

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | VEBIDAK, FNV en CNV VAKMENSEN Dakdekkers – Aanneming van werk

Beoordeling Belastingdienst nr. 90520171494310 | 8 februari 2017

veiligheidsmiddelen is de opdrachtnemer zelf verantwoordelijk tenzij dit anders is bepaald in het bestek door de (hoofd) opdrachtgever. De aangenomen werkzaamheden, prijs, etc, wordt vastgelegd in de opdrachtbeschrijving (bijlage 1).

Vaak bepaalt de hoofdaannemer en/of de hoofdopdrachtgever op een bouwlocatie d.m.v. het bestek, met welke materialen en volgens welke planning moet worden gewerkt door de opdrachtgever waar de opdrachtnemer voor werkt. De opdrachtgever zal met de opdrachtnemer afspraken maken die aansluiten bij zijn afspraken met de hoofdaannemer. Het kan daarom voorkomen dat de opdrachtgever wil dat de opdrachtnemer voor bepaalde werkzaamheden met gereedschap (veiligheids- en blus)installaties en/of met materialen werkt die door de hoofdaannemer zijn voorgeschreven. Het kan ook voorkomen dat de opdrachtnemer incidenteel het gereedschap van de opdrachtgever of collega moet lenen en/of gebruiken. In dat geval is er nog steeds geen sprake van een dienstbetrekking zolang duidelijk is welk werk de opdrachtnemer moet opleveren en waar hij verantwoordelijk voor is. Maar als de uitzondering de regel gaat worden bij het gebruiken van gereedschap van de opdrachtgever, is de opdrachtnemer wel mogelijk in dienstbetrekking. De opdrachtnemer is immers als ondernemer zelf verantwoordelijk voor het aanschaffen van het voor het werk benodigde gereedschap.

3. Vervanging van de opdrachtnemer (behorend bij punt 3.1 t/m 3.4 modelovereenkomst Dakdekkers.

De opdrachtnemer is volledig vrij om voor derden te werken. Het is belangrijk dat de opdrachtnemer dit ook daadwerkelijk doet en dus aantoonbaar niet financieel afhankelijk is van één bepaalde opdrachtgever. Vooral als de opdrachtgever graag wil werken met een "vaste ploeg" opdrachtnemers is dit een aandachtspunt als de opdrachtgever een dienstbetrekking wil voorkomen.

Als de opdrachtnemer slechts (bijna) alleen en/of structureel voor één opdrachtgever werkt, kan dit al snel op een (fictieve) dienstbetrekking gaan lijken omdat er dan sprake is van een financiële afhankelijkheid van de opdrachtnemer en daarmee geen ondernemersrisico voor het verkrijgen van opdrachten. De opdrachtnemer moet laten zien dat hij opdrachten verkrijgt bij verschillende opdrachtgevers, waarbij ook niet één opdrachtgever structureel het grootste deel van de omzet van de opdrachtnemer mag zijn.

Afwijken van de modelovereenkomst

Het kan voorkomen dat de opdrachtgever en de opdrachtnemer van bepaalde artikelen in deze modelovereenkomst willen afwijken. Het is dan belangrijk te realiseren dat bij handhaving door de Belastingdienst er niet zonder meer van kan worden uitgegaan dat de opdrachtnemer niet als werknemer kan worden aangemerkt.

De bepalingen die geel zijn gemarkeerd mogen niet worden gewijzigd om te voorkomen dat de beoordeling van de Belastingdienst, dat er geen sprake is van een dienstbetrekking voor de loonheffing, komt te vervallen. Afwijken en aanvullen van de overeenkomst is mogelijk, maar mag geen afbreuk doen aan de bepalingen van deze modelovereenkomst en zeker niet met betrekking tot de geel gemarkeerde bepalingen.

TENSLOTTE:

Het kan voor komen dat u vragen heeft over deze modelovereenkomst Dakdekkers.

Modelovereenkomst voor branche of beroepsgroep | VEBIDAK, FNV en CNV VAKMENSEN Dakdekkers – Aanneming van werk

Beoordeling Belastingdienst nr. 90520171494310 | 8 februari 2017

Dan is het heel verstandig als u (als lid van!) vooraf contact opneemt met de belangenverenigingen die deze sector modelovereenkomst Dakdekkers hebben opgesteld (FNV, CNV, VEBIDAK).

Zij kunnen u dan adviseren wat wel is toegestaan bij werken met/als opdrachtgever of als opdrachtnemer in de afbouw en wat heel waarschijnlijk als dienstbetrekking door de Belastingdienst kan worden aangemerkt. Met deze modelovereenkomst hoeven opdrachtgever en opdrachtnemer niet voor iedere opdracht deze uit te printen en ondertekenen. Het volstaat om in opdrachtovereenkomsten te verwijzen naar deze overeenkomst onder vermelding nummer en datum zoals deze op de site van de Belastingdienst staat.